

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSŁAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3,— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON nr. 1414.

OGŁOSZENIA

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetry kosztuje 15 groszy. Wiersz reklamowy 60 groszy

REDAKCJA i EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach Rynek 12

Nr. 59.

Katowice, niedziela 11-go marca 1928

Rok 27.

Głosujmy wszyscy w niedzielę na listę Nr. 1.

Odroczenie sprawy polsko-litewskiej.

Genewa. (PAT.) Na piątkowym posiedzeniu Rada Ligi Narodów przyjęła rezolucję, aby skierować gorący apel do Hiszpanii i Brazylii aby państwa te z powrotem brały czynny udział w pracach Ligi Narodów. Następnie przedstawiciel Holandii Releart van Blockland złożył następującą deklarację: Dnia 5 marca Rada wezwała mnie do przedstawienia jej raportu w sprawie informacji, otrzymanych oficjalnie od rządów polskiego i litewskiego w okresie od sesji grudniowej Rady. Przygotowałem ten raport i podaję go do wiadomości moich kolegów. Przypominam, że w czasie sesji w dniu 5 marca powiedziałem, że powiadomię rząd litewski o tych życzeniach, aby rząd ten mógł, w razie gdyby tego pragnął, wydelegować swoich przedstawicieli do Rady w tym wypadku, gdyby mój raport stał się przedmiotem dyskusji. Przez uprzejmość wobec Woldemarasa, który oświadczył, że jest dla niego rzeczą niemożliwą przybyć do Genewy w toku obecnej sesji,

proponuję, ażeby rzeczona sprawa nie figurowała na porządku dziennym bieżącej sesji. Gotów jestem przedstawić ten raport na sesji czerwcowej. Spodziewam się, że wówczas będę w możności lepiej poinformować Radę o postępach we wzmiankowanej sprawie, skoro obie strony mają zebrać się niebawem w celu rozpoczęcia rokowań, przewidzianych przez nas w grudniu ubiegłego roku. Nie potrzebuję dodawać, że pragnę powodzenia tych rokowań i, że jestem całkowicie do dyspozycji obu stron w celu przyczynienia się do osiągnięcia zgody.

W myśl tej deklaracji, Rada postanowiła sprawę konfliktu polsko-litewskiego odroczyć do sesji czerwcowej. Jednocześnie wyraziła zdecydowane oczekiwanie, że obie strony podejmą w najbliższym czasie przewidziane w grudniu ubiegłego roku bezpośrednie rokowania w sprawie nawiązania normalnych stosunków pomiędzy Polską a Litwą oraz, że rokowania te doprowadzą do zupełnie pomyślnego wyniku.

Zatarg węgiersko-rumuński.

Genewa. (PAT.) Ponieważ na czwartkowym tajnym posiedzeniu, które przeciągnęło się do późnych godzin wieczornych, Rada Ligi Narodów, obradując nad sprawą optantów węgierskich bez udziału przedstawicieli Rumunii i Węgier, nie doszła do żadnego wyniku, Chamberlain na piątkowym rannym posiedzeniu publicznym wystąpił z propozycją ustanowienia nowej mieszanej węgiersko-rumuńskiej komisji rozjemczej, do której powołano by dwóch dalszych przedstawicieli państw zainteresowanych. Komisja ta miałaby się zająć rozwiązaniem sprawy optantów. Posiedzenie miało przebieg bardzo sensacyjny. Chamberlain zaklinał w

gorących słowach przedstawicieli Węgier i Rumunii, aby państwa te nareszcie zawarły ze sobą pokój i przyjęły jego wniosek kompromisowy. Briand i Stresemann popierali wniosek Chamberlaina i również w gorących słowach apelowali do przedstawicieli Węgier i Rumunii. Uchwalono w końcu odroczyć posiedzenie do południa, by dać obu stronom czas do zastanowienia się nad wnioskiem Chamberlaina.

Przedstawiciel Rumunii nie chciał pomimo przekonywań zgodzić się na propozycję. Wobec tego uchwalono po długich, bardzo ostrych debatach odroczyć sprawę zatargu o optantów w Rumunii do następnej sesji Rady.

Zatarg o unieważnienie listy.

Poznań. (PAT.) „Przegląd Poranny“ donosi, że wybory do Sejmu w okręgu Nr. 33 — Gniezno zostaną prawdopodobnie unieważnione skutkiem protestu, wniesionego przez pełnomocnika listy Nr. 2 P. P. S. Pełnomocnik ten wniósł w swoim czasie listę P. P. S. z prośbą o przyłączenie jej do listy państwowej Nr. 2, zaznaczając, iż jest to lista Polskiej Partii Socjalistycznej, a nie dodając trzech liter P. P. S. Wskutek tego komisja listę tę oznaczyła Nr. 37, a nie numerem 2. Ponieważ uczyniono to bez porozumienia się z pełnomocnikiem listy P. P. S., socjaliści polecił swym wyborcom na znak protestu głosować na Nr. 2. Wszystkie te głosy zostały unieważnione. Sprawę zadecyduje Sąd Najwyższy.

O skargi kolejarzy gdańskich.

Genewa. (PAT.) Rada Ligi Narodów postanowiła przyjąć do wiadomości opinię Stałego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, w kwestii właściwości sądów gdańskich w sprawie skarg kolejarzy gdańskich przeciwko rządowi polskiemu, jak również z zawartego świeżo pomiędzy Polską a wolnym miastem Gdańskiem układu, na zasadzie którego obie strony proszą Radę Ligi Narodów o niestawienie tej sprawy na porządku dziennym obrad, gdyż postanowiły one zgóry podporządkować się decyzji Trybunału Haskiego.

Następnie na publicznym posiedzeniu Rada kontynuowała dyskusję w sprawie optantów węgierskich, w czasie której zaznaczyły się silne różnice zdań między przedstawicielem Rumunii Titulescu a hr. Apponyim.

Pogłoski o wypadku min. Zaleskiego.

Warszawa. (PAT.) Niektóre pisma podały wiadomość o rzekomym wypadku ministra Spraw Zagranicznych Zaleskiego w Genewie. Polska Agencja Telegraficzna natychmiast nawiązała kontakt telefoniczny z Genewą i na zasadzie tego stwierdza kategorycznie, że minister Zaleski żadnemu wypadkowi samochodowemu nie uległ i że wiadomości w tym względzie są całkowicie wyssane z palca.

Wybuch strajku metalowców.

Berlin. (PAT.) Zarząd berlińskiego związku robotników metalowych ogłosił, nie czekając na ostateczną decyzję sądziego rozjemczego Rzeszy, strajk, dzięki czemu wielkie zakłady miejskie AEG. oraz fabryka samochodów „National“ zostaną objęte strajkiem, wskutek czego w dniu jutrzejszym zaprzestanie pracy dalszych 47 tys. robotników.

Za ście graniczne.

Sofia. (WTB.) Jedna z band, złożona z bułgarskich emigrantów, przebywających w Jugosławii, wkroczyła na teren Bułgarii i napadła na wieś Dobra Laka koło miejscowości Petricz. Banda wpadła do wsi, rzuciła bomby, które zabiły 4 osoby, a kilka ciężko raniły. Po dokonaniu tego napadu bandy cofnęła się znowu zagranicę.

Czy wybuchła wojna święta?

Londyn. (PAT.) Z niektórych stron nadeszły wiadomości, że powstanie Wahabitów wcale nie wybuchło, a wieści o niem są fałszywe. Obecnie „Times“ donosi z Jerozolimy, że mimo tych zaprzeczeń, nadchodzi z granicy arabskiej niepokojące wieści.

Przezorna gospodarka państwowa w Polsce.

W druku ukazało się w języku polskim i angielskim pierwsze sprawozdanie p. Devey'a, obejmujące okres pierwszych sześciu tygodni pobytu doradcy w Warszawie.

W części pierwszej swego sprawozdania pan Devey poświęca uwagę sprawom związanym z zarządzeniami budżetowymi, skarbowymi i administracyjnymi. Stwierdzonem tam zostało, że pierwszych 9 miesięcy roku skarbowego 1927-28 były pomyślne dla skarbu państwa, gdyż preliminarz budżetowy przewidywał dochody w pierwszych 9 miesiącach w sumie 1495 milionów złotych, a ostatnie wpływy w tym okresie wyniosły 1.968.700.000 złotych. Pomimo, iż rzeczywiste wydatki były również większe niż preliminarzowe, nadwyżka dochodów nad wydatkami wyniosła 214 milionów złotych. P. Devey na podstawie wyników dotychczasowych przypuszcza, że nadwyżka dochodów za okres za dwa miesiące b. r. roku budżetowego dosięgnie sumy 300 milionów złotych. Wobec tej nadwyżki rząd nie uważał za wskazane tworzenie nowego źródła dochodów lub też podnosić stawki podatkowe. Preliminowany budżet na rok 1928-29 w formie obecnej przewiduje dochody ogólne w sumie 2.350.395.000 złotych, wydatki zaś ogólne w sumie 2.228.951.000 złotych. Pan Devey ocenia dochody jako oszacowane z wielką ostrożnością, gdyż w sumie znacznie niższej jak istotnie zostaną osiągnięte w roku 1928-29, podczas gdy wydatki przewidziane są w sumie nie różniące się zbyt od sumy, jaka prawdopodobnie osiągnięta zostanie w b. r. budżetowym. Dalej p. Devey stwierdza, iż stosownie do planu stabilizacyjnego wolne fundusze skarbowe lokowane są w Banku Polskim z wyjątkiem funduszy, znajdujących się w urzędach skarbowych i w PKO., to jest w pierwszych instancjach gromadzących dochody skarbu. Zgodnie ze sprawozdaniem z dnia 30 grudnia 1927 r. razem funduszy skarbowych, znajdujących się w kasach skarbowych na rachunku skarbu w PKO. oraz na rachunku skarbu w Banku polskim było 322.082.099 złotych.

Pan Devey stwierdza, że postanowienia planu stabilizacyjnego co do spłacenia istniejącego długu płynnego rządu zostały wykonane. Dług ten od 31 grudnia 1927 r. został całkowicie spłacony. W związku z nadwyżką znaczną dochodów skarbowych nad wydatkami Devey oczekuje, iż w przyszłości tak samo i budżet będzie wykazywał nadwyżkę a rezerwa skarbową, przewidzianą w planie stabilizacyjnym dla pokrycia bieżących wydatków, nie będzie obecnie zużytkowana.

Część druga swego sprawozdania poświęca p. Devey zagadnieniom stabilizacji waluty, zmianom w bilansach Banku polskiego oraz technice spłaty pożyczki stabilizacyjnej. P. Devey potwierdza wycofanie biletów skarbowych na sumę 140 milionów złotych w listopadzie, co dokonane zostało oczywiście dzięki użyciu wolnych funduszy skarbu. Rachunek ten został natychmiast pokryty wpływami z pożyczki zagranicznej, tak, że nie trzeba było wypuszczać biletów bankowych dla zastąpienia biletów skarbowych. Pozostałe bilety skarbowe na sumę 140.000.000 złotych pozostaną w obiegu aż do wybicia odpowiedniej ilości monet srebrnych, którym będą one zastąpione. Zapas złota banku znajdujący się w skarbcach banku i w depozycie zagranicą na dzień 31 grudnia 1927 r. wynosił 31.1 proc. ogólnej sumy biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań. Polityką Banku

polskiego jest — posiadanie jedynie zapasów złota odpowiadających minimum wymaganemu w statucie. Pozostała część rezerw t. j. 40 proc. ogólnej sumy biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań bank lokuje w dewizach zagranicznych wymienialnych natychmiast na złoto.

P. Devey przechodzi następnie do omówienia kredytu długoterminowego i pisze co następuje: Od r. 1921 Polska dokonała w znacznej mierze dzieła odbudowy kraju i uzupełniła liczne straty materialne spowodowane działaniami wojennymi. Dalej p. Devey omawia działalność Banku gospodarstwa krajowego oraz państwowego Banku rolnego.

Ostatnia część swego sprawozdania p. Devey poświęcił omówieniu ogólnego położenia gospodarczego Polski. Pomimo wielu trudności, które Polska miała do przezwyciężenia, jak zniszczenie wojenne i dezorganizacja, brak kapitału, chwiejność waluty, niejednorodność warunków ekonomicznych i politycznych w różnych dzielnicach obecnie złączonych w jedno państwo od czasu wojny, wykazała ona wybitny postęp w życiu gospodarczym. W porównaniu z okresem depresji, jaka panowała w większej części lat 1924 i 1925, rok 1927 zaznaczył się gruntowną poprawą.

Choć pasywność bilansu handlowego ostatniego okresu jest niezupełnie pomyślnym zjawiskiem z punktu widzenia bilansu płatniczego nie daje jednak jak dotąd podstaw do niepokoju ze względu na to, że znaczna część wzrostu tego przywozu spowodowana jest importem na cele produkcyjne. Oprócz tego wzrost przywozu świadczy także o zwiększeniu siły nabywczej ludności. Wzrastająca nadwyżka przywozu nad wywozem w ciągu 1927 r. przy jednoczesnym wzmoczeniu produkcji przeznaczanej na rynek wewnętrzny świadczy o poważnej konsumpcji i może być uważana za oznakę wzrastającego dobrobytu w kraju. Sprawozdanie p. Devey'a uzupełnione jest stanem rachunków Banku polskiego.

Przegląd polityczny

Umowy o pracę.

Rada ministrów na ostatnim posiedzeniu uchwaliła projekty rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o umowach o pracę. Jeden dotyczy pracy robotników, drugi zaś pracowników umysłowych.

Nie podpadają pod przepisy rozporządzeń robotnicy rolni i służba domowa, dla których wydane będą osobne przepisy.

W myśl nowych przepisów okres próbny pracy dla robotnika nie może przekraczać tygodnia, dla pracownika umysłowego — 3 miesięcy. Umowa o pracę z robotnikiem może być w okresie próbnym rozwiązana przez jedną ze stron w każdej chwili, z pracownikiem zaś umysłowym jedynie 1-go lub 16-go miesiąca po 2-tygodniowym wypowiedzeniu.

Wypowiedzenie dla robotników umówionych wprowadza się 2-tygodniowe, dla pracowników umysłowych — 3-miesięczne. Nie wolno wypowiedzieć umowy pracownikom podczas odbywania ćwiczeń wojskowych, podczas urlopu lub choroby, o ile

te trwają nie dłużej, niż 4 tygodnie, jeżeli chodzi o robotników, i nie dłużej niż 3 miesiące, jeśli idzie o pracowników umysłowych.

Wypłaty wynagrodzenia obowiązują pracodawcę według ustanowionych terminów wypłat. Przekroczenie przepisów o terminach wypłat robotnikom będzie karane. Oprócz tego w stosunku do pracowników umysłowych zwleknięcie z wypłatą pociągnie obowiązek uiszczania odsetek za czas zwłoki.

Wystąpienie z Kościoła.

Z całych Niemczech w Saksonii najwięcej ludzi wypisuje się z gminy Kościelnej i wyrzeka wyznania. Chodzi tam głównie o ewangelików, bo Saksonia jest krajem prawie całkiem ewangelickim. Jedynie na Łużycach mieszkają katolicy.

W 1926 roku wystąpiło z Kościoła ewangelickiego 43895 osób. W roku poprzednim uczyniło to samo 35 510 osób. Od roku 1911 do 1924 wystąpiło ogółem 276 090.

Niestety także między katolikami w Saksonii objawia się ten sam ruch. W tym samym okresie czasu wystąpiło z Kościoła katolickiego 19553 osoby, czyli 8,36 procent. Jest to straszliwy procent.

Wytłumaczenie tego objawu jest łatwe. Saksonia najpierwsza uległa wpływom partii socjalno-demokratycznej. Jest to niejako twierdza socjalnej demokracji. Partia ta agituje od lat za występowaniem z Kościoła ewangelickiego i katolickiego.

A socjaliści — także i w Polsce — twierdzą, że ich nauka nie jest wymierzona przeciw religii.

Raj bolszewicki.

Z Rosji dochodzą tylko rzadko wiadomości o prawdziwym stanie wewnątrz kraju. Cenzura nadaje surowa wszystkie głosy nieprzychylnie dusi bez miłosierdzia. Tylko z ustnych sprawozdań czasami można się czegoś dowiedzieć. Obecnie przybył z Rosji jeden z dziennikarzy, który opisuje położenie w Rosji w następujących słowach:

...W Moskwie stan trwożny, zwłaszcza wskutek braku produktów. Prawie zupełnie znikło masło. Przed sklepami w których się sprzedaje — ogonki. Niema herbaty, niema mydła... Zaś co gorsza znikła mąka, szczególnie biała. W wielu piekarniach półki świecą pustką, w innych sprzedaje się jakiś chleb szary. I tu ogonki. Znikła również manufaktura z wyjątkiem sortów drogiej... Ludzi tracących całe godziny dla kupienia chleba, drażnią luksusowe kawiarnie środkowych dzielnic miasta, gdzie, jak dawniej sprzedaje się cukierniane pieczywo.

Przymusowe wydostawanie ziarna od włościan zawiodło. W miastach zapasy zboża małe. W Moskwie położenie jest stosunkowo lepsze, natomiast na Ukrainie zapasy miejskie wahały się w styczniu w okresie 5—6 dni. W kołach komunistycznych panuje rozterka: jedni są za wzmoczeniem represyj inni nawołują do zakupu zboża zagranicą.

...I życie po wsiach jest ciężkie. Wywozić zboża na najbliższe miejskie rynki włościanom nie wolno. Od nich żądają, żeby zdawali chleb do składów rządowych i do kooperatyw, które ostatnimi czasami przestały sprzedawać towar za pieniądze i żądają wymiany na zboże. Za funt mydła żąda

kooperatywa 14—15 funtów żyta, za metr lichej materii 25 funtów żyta, za 3 metry najpośledniejszego perkalu 20 funtów żyta itd. Drażni to chłopów, twierdzą, że nałożono na wsie „kontrybucję zbożową“... Czekaliśmy — wyrzekają — przez całą jesień wojny — tymczasem wojny dotąd niema, a kontrybucję zbożową nałożono na nas i bez wojny.

Brak produktów, głód towarowy, brak pracy wywołuje rozgoryczenie. Na ogół daje się spostrzegać powszechne niedomaganie, panujące we wszystkich działach sowieckiego bytu. Wszyscy są przekonani, że władza sowiecka nie jest w stanie wyprowadzić kraju z dzisiejszych trudności. „U Stalina — powiadają — kulak jest mocny, rozwalić może, ale dla wskazania drogi kulaka mało, trzeba mieć głowę.“

Kłopoty angielskie w Egipcie.

Ostatnia nota Anglii wysłana do rządu egipskiego w sprawie projektu reformy administracji egipskiej, wywołała w Kairze ogromne wzburzenie. Zwłaszcza wśród studentów panuje wrzenie, które doprowadziło do gwałtownych starć z policją. W jednym tylko miejscu ranionych zostało 76 osób. Poważniejsze ścieranie miało miejsce przed główną kwaterą rezydentów angielskiego. Blisko 1500 demonstrantów natknęło się na oddział policji. Przyszło do starcia. Demonstranci obrzucili policję kamieniami, w skutek czego policja rzuciła się na nich z bronią. 28 demonstrantów i 8 policjantów zostało ciężko ranionych. W innych dzielnicach miasta przyszło również do ostrych starć. Z innych miast Egiptu donoszą też o demonstracjach przeciwko Anglii. Położenie w Egipcie staje się dla Anglii coraz bardziej niewygodne. Egipt, ze względu na kanał Sueski ma niesłychanie doniosłe znaczenie dla Anglii. Tymczasem ruch nacjonalistyczny coraz bardziej tam wzrasta i grozi całkowitem wypędzeniem Anglików z Egiptu. Na to Anglia nie może pozwolić, jeśli chce utrzymać swe panowanie w Indjach, bez których popadłaby w ruinę. W razie dalszego wzrostu nacjonalizmu w Egipcie nie pozostanie jej nic innego, jak siłą zdusić ten ruch, co jednak jest rzeczą niesłychanie trudną.

Aby zyskiwać przyjaciół na Bałkanach...

Od kilku już lat Bułgaria zabiegała u Ligi Narodów o pożyczkę. Pieniądze są jej potrzebne na spłatę ciążących długów i wkłady w gospodarstwo krajowe, bez których gospodarstwo to nie może się z miejsca ruszyć. Bułgaria żądała 10 mil. funtów szterlingów. Komisja Ligi Narodów po zbadaniu stosunków i potrzeb na miejscu, w Bułgarii, ofiarowała pożyczkę w sumie tylko 4 milionów. Ale prócz tego postawiła bardzo ciężkie warunki.

Z tego korzystając rząd włoski zawiadomił rząd bułgarski, że Włochy są gotowe udzielić Bułgarii 10 milionów pożyczki i stawiają tylko jeden warunek, ażeby część jej zużyta została na zakup wyrobów i towarów włoskich. W ten sposób przemysł włoski pragnąłby otworzyć niejako drzwi na Bałkany dla produkcji swojej.

Rządowi plan ten się podoba. Jednakże aby sobie Ligi Narodów nie zrażać, wysłał ministra skarbu do Genewy. Targnie on się tam o pożyczkę. I osiągnął skutek. Podobno Rada Ligi gotowa dać Bułgarii pięć milionów funtów szterlingów. A więc konkurencja Włoch pomogła.

ALEKSANDRA RUDZIANKA

Tajemnica Wawrzyńca

(Powieść obyczajowo-ludowa.)

13) —o— (Ciąg dalszy).

Przypominał sobie dziewczynkę rozmawiającą z portierem, przypominał sobie jej biedne odzienie, jej bladą twarzyczkę, jej uprzejme zachowanie się.

Ona również miała biednych rodziców, ona również chciała im pomóc swoją pracą! lecz nie skarżyła się na swą niedolę, tylko się obawiała, że może nie będzie mogła zostać podpora swych rodziców, bo nie zdobydzie sił potrzebnych do pracy.

Nieszczęśliwe dziecko nie myślało o zbrodni, ale błagała bogatych o pomoc, zamiast ich przeklinać lub im złorzeczyć. Wawrzyniec uczył się upokorzony tą wielką szlachetnością biednej nieznajomej.

Trzymał list Maryni w ręce jakby jakiś talisman, któryby go miał chronić przed wszelkim złem. Druga koperta wydawała mu się groźna, przypominała mu cały ogrom jego winy, całą hańbę, którą się okrył i którą sprowadził na nieskazitelne nazwisko ojca. Biedna matka nie mogła nawet przeczuwać, jak nisko jej syn upadł; byłoby to dla niej śmiertelnie niechybna. Wyobrażał sobie matkę, leżącą na biednym pościeliu, zmartwioną niepowodzeniem i różnymi troskami, która sobie doświadczała otuchy jedynie tą myślą, że ma dobrego syna.

Cisza nocna ogarniała powoli cały pałac. Wawrzyniec się przerażał tym spokojem, gdyż głośnie i wyraźniej odzywały się w jego duszy tajemnicze głosy sumienia. Daremnie starał się usnąć, oczy miał otwarte, gorące ręce, a całe ciało go paliło. Co robić? zapytywał się bez końca; co robić? Czy zostawić sobie ten banknot? ... Niemożliwe! Ze wstrętem odrzucał kopertę z pieniędzmi; czuł się bardzo nieszczęśliwym.

Północ wybiła. T głośnie i dźwięczne uderzenia zegarów wieżowych we wszystkich dzielnicach Paryża przypominały mu dzieciństwo, przypominały mu starą dzwonnice we wsi rodzinnej...

I biedny Wawrzyniec uczył nowe cierpienie, niemniej bolesne, a jednak wręcz odmienne. Nie było w nim nic gorzkiego ani zawiści, tylko był szczerzy i głęboki żal.

Przyciskając list bladej dziewczynki do rozpalonej piersi zdawał się ją widzieć w całej swej niewinności i dobroci. Co mu mówiła ta postać jasna? Nie wiedział dokładnie, a jednak zdawało mu się, że słyszy jej słowa: „Idź i nie martw się zbytnio. Jeszcze wszystko nie jest stracone, mój biedny Wawrzyniec! Dla chrześcijanina niema rozgoryczenia ani rozpacz, tylko jest wina z nadzieją odpuszczenia. Oddaj co zabrałeś, napraw zło, cierp za winę, upokórz się i otrzymasz przebaczenie“.

Całą noc przepędził na tych rozmyśleniach. Był to wieczny nawrót rozpacz i ukojenia. Chwilami stan ten stawał się wprost nie do zniesienia. Jego matka! Biedna matka! Wczoraj jeszcze była nieszczęśliwa i zagrożona; ale każdy powtarzał: Syn jej jest uciwiony. A teraz, gdyby wiedzieli... Coby powiedzieli? Syn jej jest... Nie, nie; nawet w myśli nie mógł sobie przyznać, czem został przez swój postępek. On, dziecko Bretanii! Syn uciwionego Benedykta! Boże mój! cóż zrobiłem?

Płakał łzami gorącymi, tłumiąc szlochaniem z obawy, by go nikt nie usłyszał. Czasem, tracąc nadzieję, ścisnął gorączkowo kopertę na której Marynia wypisała nazwisko hrabiny. To pismo niepewne, dziecięce go wzruszało; Marynia, córeczka biednych rodziców, dziecko z ludu, była mu w tej chwili bardzo bliska. Już dniało i Wawrzyniec myślał jedynie i wyłącznie o naprawieniu swego występku; ale zmęczenie było silniejsze od jego woli i wkrótce zasnął snem młodym i mocnym.

Kiedy się zbudził, doznał bardzo nieprzyjemnego uczucia, bo gwałtownie mu się przypominał przeszły dzień. Nie znalazł ani łez ani skarg, tylko głęboka rozpacz go ogarnęła, tem przykrzejsza, że całe nieszczęście sobie samemu zawdzięczał. Jestem zgubiony, pomyślał, jeżeli hrabina wejdzie do buduaru, nim ja oddam te koperty. Wyrzuci mnie przed wszystkimi, co za hańba. I tutaj i w domu, wszyscy się dowiedzą o kradzieży i już nowego miejsca nie znajdę. Mój Boże, cóż ja najlepszego zrobiłem? Nie tylko że matce nie pomogłem, ale jeszcze jej krzywdę wyrządziłem.

Dziwne są drogi Opatrzności, które prowadzą grzesznika ku zbawieniu. Pośrednikiem między niebem a Wawrzyncem miała zostać biedna nieznana dziewczynka, która bezwiednie swoim listem zaprowadziła go na drogę nawrócenia. Wawrzyniec uklęknął przed łóżkiem, tak jak w dzieciństwie i modlił się długo i żarliwie.

Kiedy powstał, miał silne postanowienie poprawy i nawet się już nie zastanawiał, czy kradzież jego była dużą krzywdą dla właściciela. Kradzież jest zawsze kradzieżą, czy wynosi tysiące czy grosze.

Nadszedł wreszcie czas, kiedy Wawrzyniec miał zejść, by porządkować pokoje. Czy zdąży wyfroterować buduar hrabiny nim ona zaglądnie do biurka? W tem leżała cała doniosłość.

Wszedł napierw na korytarz skąd prowadziły drzwi do wszystkich pokoi. Hrabina, zwolenniczka spokoju rannego, o tej porze zwykle jeszcze drzemała i nakazywała spokój w całym domu. Dzisiaj, wręcz odwrotnie. Chodzi tam i z powrotem po swoich pokojach, jest zdenerwowana, niespokojna. Otwiera drzwi właśnie w chwili, kiedy Wawrzyniec przechodzi. Młody służący jest trochę zaskoczony, bo nigdy jeszcze nie widział swej pani o tak ранней porze. Ubrana w elegancką suknię flanelową, w koronkowym czepeczku na jasnych włosach, wydawała się Wawrzyncowi jakby jakieś zjawisko nadziemskie.

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Niedziela

11

marca

Niedziela trzecia W. Postu

Św. Katarzyny bonońskiej, panny
Klaryski, * 1413, † 1463.

Św. Konstantyna, opata i męcz.

ŚŁOW.: LUDOSŁAWA.

Ukorzmy dusze nasze, a będąc w duchu uniżonym, służąc Panu, mówmy płacząc, aby według woli swojej, uczynił z nami miłosierdzie swoje. (Judyt VIII. 16. 17).

Oczy moje zawsze ku Panu: bo On wyzwala z sidła nogi moje: wejrzyże na mnie, i zmiłuj się nademną: bom jest samotny i znękany. (Psalm 24).

Kto krzywdę czynił, odbierze to, co niesłuszenie uczynił. (Św. Paweł.)

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godz. 6.11, zach. o godz. 17.39. — Księżyc wsch. o godz. 23.16, zach. o godz. 8.04.

Długość dnia wynosi 11 godz. 28 m.

Zmiany powietrza przed 100 laty: zmiennie. Jutro: burzliwie, zimno. We wtorek: łagodnie, wietrzno, mały deszcz.

Jutro poniedziałek, 12 marca: Św. Grzegorza, papieża, dr. Kościoła, ur. 540, † 604.

— **Możliwość protestu przeciw wyborom.** W związku z sprawą ewentualnych żądań unieważnienia wyborów, wyjaśnić należy, iż każdy wyborca ma prawo w ciągu dni 14 od dnia ogłoszenia wyników czyli do dnia 20 marca wnieść protest przeciw wyborowi posła lub wogóle wyborom. Protest zgłasza się na ręce przewodniczącego komisji okręgowej. O proteście ogłasza się w „Monitorze Polskim“ i w ciągu dni 14 zgłaszać można zarzuty przeciw treści protestu. Skargi o unieważnienie wyborów rozstrzyga Sąd Najwyższy.

— **Budowa nowych linii kolejowych.** W nr. 51 „Monitora Polskiego“ ukazał się t. zw. dokument koncesyjny o udzieleniu przez ministerstwo komunikacji pozwolenia kilku firmom na budowę prywatnych normalnotorowych linii kolejowych, gdzie między innymi, wymieniana jest budowa następujących linii kolejowych w Zagłębiu.

Chrzanów - Wojkowice - Łask z odnogami: z Grodzka do stacji kolejowej w Strzemieszycach radomskich, w Zagórz, w Zabkowicach, w Gołonogu, w Strzemieszycach warszawskich.

Wojkowice-Opoczno-Warszawa.

Kolej Chorzów-Woikowice-Koziegłowy-Stradom-Szczerbów-Łask, długość 181 km.

Kolej Woikowice - Włodowice-Włoszczowa-Opoczno-Warszawa, długość 285 km.

Koncesjonariusze są obowiązani rozpocząć budowę kolei nie później, niż dnia 10 kwietnia 1931 r.

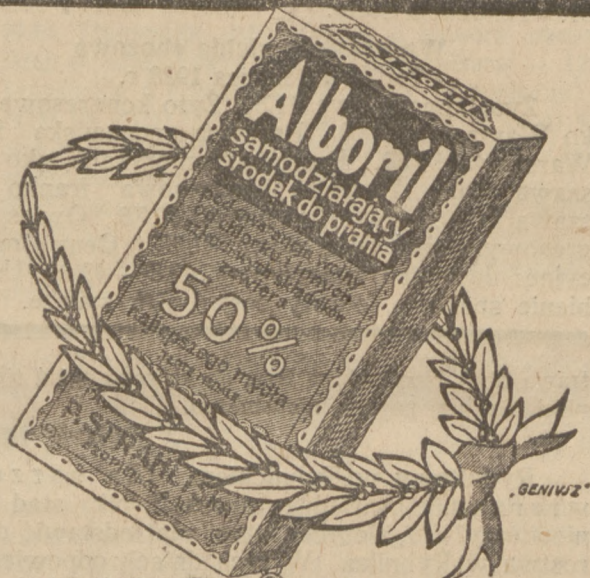
Przy wszelkich dostawach i robotach koncesjonariusze są obowiązani uwzględniać krajowe siły robocze oraz przemysł krajowy. Cały personel techniczno-administracyjny przy budowie kolei oraz personel kolejowy winien mieć obywatelstwo polskie i stałe miejsca zamieszkania w Polsce.

— **Wymiana niezdalnych do użytku znaczków pocztowych.** Niebawem ukazać się ma rozporządzenie min. poczt i tel., w myśl którego urzędy pocztowe przyjmować mają do wymiany niezdalne do użytku znaczki pocztowe, pod warunkiem, że są prawdziwe, ważne i nieuszkodzone, że nie mają śladów użycia. Będą też przyjmowane do wymiany niezdalne do użytku karty pocztowe.

— **Świadczenia niezamożności wolne od opłaty stempowej.** Świadczenia niezamożności, wydane przez władzę policyjną osobie, ubiegającej się o paszport ulgowy lub bezpłatny, podlega zasadniczo opłacie stempowej w wysokości 3 zł. Tylko wówczas gdy zachodzą warunki wydania paszportu bezpłatnego i zarazem uiszczenie powyższej opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego, może być świadectwo niezamożności wydane bez pobrania tej opłaty.

— **Koncesje na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych.** Ministerstwo skarbu wyjaśniło, że w przypadku, kiedy w obrębie Izby skarbowej niema inwalidów ociemniałych, ani też innych 100 proc. inwalidów, należy wolne miejsca na koncesje, opróżnione wskutek dokonanej rewizji, obsadzać innymi, ciężko poszkodowanymi inwalidami wojennymi

ALBORIL

niedościgniony

o mniejszej, niż 100 proc. utracie zdolności do pracy. W braku kandydatów do koncesji z koła ciężko poszkodowanych inwalidów wojennych — mogą być koncesje nadawane także lżej poszkodowanym inwalidom wojennym, jak również innym osobom uprzywilejowanym — wedle uznania Izby skarbowej. Gdyby po upływie ustalonego terminu przedsiębiorstwo nie było uruchomione, Izba skarbową uprawniona jest nadać koncesję osobie nieuprzywilejowanej, zawodowo wykwalifikowanej, przede wszystkim zaś osobom z pomiędzy miejscowych byłych koncesjonariuszów, którym koncesje cofnięto wskutek rewizji.

— **Dezynfekcja wagonów kolejowych.** Ministerstwo komunikacji zakupiło aparaty do odkurzania wagonów osobowych, które będą niszczyć także wszelkie zarazki chorób i tępicz robactwo tęczące drzewo. Po dokonaniu prób zostaną wszystkie dyrekcje zaopatrzone w te aparaty. (o)

Województwo śląskie

* **Z ruchu tramwajarzy.** W czwartek, dnia 8-go bm. zostało zwołane z ramienia przedstawicielstwa załogowego zebranie załogi do Król. Huty do „Domu Ludowego“. Zebranie zagał z ramienia Z. Z. P. (sekcja tramwajarzy) p. Morawiec, który zapoznał zebranych z powodem dalszego odłożenia rozprawy rozjemczej z dnia 9 na 12 bm. W rzeczowej dyskusji przemawiało kilka pracowników, wzywając zebranych, by odczekano dnia 12 bm. i wyniku rozprawy. Postanowiono zwołać ponowne zebranie na dzień 13 bm. godz. 18 w tym samym lokalu, a to bez względu na pomyślny lub niepomyślny wynik orzeczenia. Następnie uchwalono następujące 2 rezolucje.

„I. Zebranie Załogowe pracowników tramwajowych w Król. Hucie na sali Domu Ludowego w liczbie 300 protestują jak najenergiczniej przeciw odwołaniu rozpraw komisji pojednawczej i rozjemczej w sprawie podwyższenia zarobków, która od dłuższego czasu znajduje się przed ową komisją.

Zebranie załogowe domaga się równocześnie natychmiastowego zwołania posiedzenia przez dyrekcję Śląsko-Dąbrowskiego Kolejowego Towarzystwa w celu załatwienia i ustalenia taryfy dla pracowników owego towarzystwa, której projekt od dłuższego czasu znajduje się w dyrekcji, a dyrekcja nie uważa za porzeczne zwołania takiego posiedzenia, aby sprawa została załatwiona.

Domagamy się jeszcze raz natychmiastowego załatwienia podwyżki płac przez komisję jak i natychmiastowego zwołania posiedzenia z dyrekcją w celu załatwienia sprawy taryfowej, gdyż w przeciwnym razie pracownicy Śląsko-Dąbrowsko-Kole-

jowego Towarzystwa zostaną przez takie postępowanie dyrekcji zmuszeni, do podjęcia kroków, za które całkowitą odpowiedzialność będzie ponosiła dyrekcja. Zaś w przeciwnym razie organizacje zostaną zmuszone do proklamowania w strejku.“

„II. Wobec wzmagania się przemysłnictwa na tramwajach, uprawianego po części przez pracowników tramwajowych i osoby trzecie, co działa ujemnie na pracowników przez utracenie pracy u każdego przylapanego i przynosi Państwu olbrzymie straty, i którym to zakusom ulegają bardzo łatwo pracownicy z chęcią zarobkowania, domagają się dziś zgromadzeni pracownicy tramwajowi w liczbie 300 od władz wojewódzkich zarządzenia, aby nie było wolno tramwajom przejeżdżać po za granicę ościennego Państwa, albowiem w ten tylko sposób przeszkodzi się tak szkodliwej okazji nie tylko dla robotników ale i dla Państwa.“

* **Dalsze żądania robotników rolnych i leśnych.** w dziedzinie ulepszenia ustawodawstwa socjalno-społecznego. Związek robotn. rolnych i leśnych Z. Z. P. zażądał:

1. Zaprowadzenia Inspektorów pracy bez uszczuplenia ustawy o radach zakładowych.

2. Traktowania robotników rolnych jako równego człowieka a niejako proste bydło robocze. Równego traktowania dopatrujemy się w dostarczeniu robotnikom rolnym i leśnym odpowiednich mieszkań, składających się co najmniej z jednego pokoju i kuchni, piwnicy na przechowanie swoich produktów pierwszej potrzeby, pomieszczenia na przechowanie swoich produktów pierwszej potrzeby, pomieszczenia na przechowanie węgla i drzewa, pomieszczenia nadającego się dla chowu drobnego inwentarza i trzody, a nie jak to bywa obecnie, że robotnik mieszka po prostu w tak zwanych norach gorzej jak bydło. Albowiem obecne jego mieszkania składają się przeważnie z jednego pokoju bez jakichkolwiek pomieszczeń służących do przechowywania żywności, opału i t. p.

3. Zaprowadzenia po folwarkach ochronek dla małoletniej dziatwy robotniczej a pozostającej bez nadzoru osób dorosłych szczególnie w czasie pilnych robót podczas zasiewów i sprzętów z roli, albowiem używa się żony od robotników dworskich (matki) do takich prac, pozostawiając w domu bez nadzoru osób dorosłych małoletnią dziatwę.

4. Zaprowadzenia przez obszarników obok ubezpieczenia na wypadek choroby, od wypadków i na starość i niemoc podobnych jak to istnieje w górnictwie kas pensyjnych.

5. Zwalczenia przez województwa jak najenergiczniej szerzącą się zarazę raka ziemniaczanego, albowiem zachodzi obawa, że w przyszłości nie będzie można sadzić na Śląsku ziemniaków tego najpotrzebniejszego środka do życia dla robotnika i całego społeczeństwa.

Rak ziemniaczany rozpowszechnił się już po 87 gminach na objętości 204 ha ziemi.

6. Uwzględnienia w pierwszym rzędzie robotników rolnych, mających wolę nabyć rolę przy rozdzielaniu takowej z tytułu parcelacji.

7. Udzielania robotnikom rolnym na ten cel długo terminowych i dostępnych pożyczek.

* **Wkładki na fundusz bezrobocia.** Ukazało się rozporządzenie („Dziennik Ustaw“ nr. 22), wprowadzające następujące przepisy do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia:

1. Listy płacy robotników, prowadzone przez zakłady pracy, zobowiązane do zabezpieczenia robotników na wypadek bezrobocia, powinny być przechowywane przez te zakłady pracy w ciągu roku.

2. Do wkładek zakładów pracy, nieuiszczonych w terminie ich płatności, dolicza się odsetki w wysokości 2 procent miesięcznie. W wypadkach, gdy nieuiszczenie wkładek nastąpiło niezaleźnie od woli płatnika, zaległości mogą być odroczone lub rozłożone na raty, a odsetki zmniejszone do 1 procent miesięcznie. Przepisy te mogą być zastosowane również do zaległości powstałych przed ogłoszeniem rozporządzenia.

Z Katowickiego.

Katowice. (Echo bankructwa firmy Hausdorff). W czwartek odbyło się posiedzenie wierzycieli masy spadkowej hurtownika Pawła Hausdorffa, który w przeszłym tygodniu popełnił samobójstwo. Na zebraniu wierzycieli ustalono, że pretensje ich będą zaspokojone do wysokości 75—80 procent, a w niektórych wypadkach nawet do wysokości 100 procent.

Ludzie otyli, przez odpowiednie użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa osiągną bez trudu wydajne i obfite wypróżnienie. Liczne sprawozdania lekarzy specjalistów stwierdzają, iż chorzy na artretyzm i chorobę cukrową są bardzo zadowoleni z działania wody Franciszka Józefa. Zadać wszędzie w aptekach.

— (Komisja kontrolna). W środę, dnia 14 marca o godzinie 8-ej rano będzie urzędować w PKU. w Katowicach, Mariacka 19 komisja kontrolna dla mężczyzn wszystkich roczników wojskowych, którzy dotychczas nie uregulowali swego stosunku do wojska.

— (W policji miejskiej) przy ulicy Młyńskiej 4 (pokój 7) można odebrać następujące znalezione przedmioty: dwa zegarki damskie, pugilares z pewną gotówką, 3 karty cyrkulacyjne na nazwiska Michał Chmiel, Augustyn Urbanek i Teofil Szuchaja oraz różne dokumenta na nazwisko Stanisław Arnold.

— (Kwiatki submisyjne). W tych dniach odbył się przetarg na budowę lecznicy kobiet w Katowicach. Wpłynęło 26 ofert. Różnica pomiędzy najtańszą ofertą przedsiębiorcy Kubańskiego (396 553 zł.) a najdroższą przedsiębiorcy Rozkosznego (597 800 zł.) wynosi 201 247 złotych. Oferty średnie przedsiębiorców Kwiatkowski i Żelbeton wynoszą 525 000 zł. odnośnie 525 500 złotych. Najtańszy przedsiębiorca kalkulował napewno na niedotrzymaniu plac umowy zbiorowej, nie liczył się z przyszłą podwyżką plac i chęcią wygórowania wydajności pracy.

Siemianowice, w Katowickiem. (Śmierć z powodu nieszczęśliwego wypadku). Córeczka rodziny Domałowskiej z ul. Fitznera, wracając ze szkoły, upadła i rozbiła sobie kolano. Przywołany lekarz przeprowadził operację. Niestety małeństwo zmarło następnej nocy.

Z Świętochłowickiego.

Świętochłowice. (Z Kasyna Polskiego). W środę dnia 29 lutego br., odbyło się doroczne walne zebranie członków Kasyna pod przewodnictwem prezesa p. dr. Kostki. Po złożeniu wyczerpującego sprawozdania przez prezesa, skarbnika i gospodarza i po ożywionej dyskusji nad działalnością zarządu uchwalono jednogłośnie na wniosek zastępcy przewodniczącego komisji rewizyjnej pana Hawelki; absolutorium dla ustępującego zarządu, poczem przez aklamację wybrano nowy zarząd w dotychczasowym składzie: Prezes p. wicestarosta dr. Kostka, wiceprezesa p. inż. Szymaszek i p. Grabiec kierownik szkoły, gospodarz p. Korol, skarbnik p. Brzezina, sekretarz p. Krawczyk, zastępca sekretarza p. Drwesi. Utrzymano również w dotychczasowym składzie sad honorowy (przewodniczący dyrektor p. inż. Buzek i członkowie: p. Siwy i p. Janota), a do komisji rewizyjnej wybrano, na przewodniczącego: p. Naczelnika Polaka, a na członków pp. Hawelkę i Maćkowiaka. Ponadto podniesiono wysokość wpisowego do 3 zł. Z działalności dotychczasowego zarządu (za czas od czerwca 1927 r. do końca lutego br.) należy podnieść: urządzenie 17 odczytów z dziedziny kultury, historii, medycyny i podróżnictwa, urządzenie uroczystości opłatka w dniu 6 stycznia br. i tradycyjnego balu, który zgromadził całą miejscową i okoliczną inteligencję w dniu 11 lutego br. W ożywionej i serdecznym nastrojem nacechowanej dyskusji podnieśli członkowie Kasyna (pp. Popiołek, Heczko, Anweiler, Dyrbus, Wolny i inni) z uznaniem, że Kasyno dzięki energii zarządu spełnia dobrze cel wytknięty statutem a mianowicie dostarcza swym członkom godziwej i kulturalnej rozrywki i krzewi zgodnego ducha polskiego. Podziękowaniem za wyrazy uznania i serdecznym apelem o dalsze życzliwe ponacanie i współprace zamknął prezes p. dr. Kostka zebranie o godzinie 22-ej. Następne zebranie towarzyskie odbędzie się w środę, dnia 14 marca. Prezes Kasyna p. dr. Kostka wygłosi na niem odczyt p. t. „Dziwy starożytności.“

— (Nieszczęśliwy wypadek). Dnia 8 bm. o godz. 0,20 zderzyły się na ulicy Wolności obok targowiska dwa tramwaje. Wskutek zderzenia trzy osoby odniosły lżejsze obrażenia cielesne, a to niejaka Anna Leja z Wielkich Hajduk, Maria Nosoń z Wielkich Hajduk i Błażej Jędrzej ze Świętochłowic. Wozy tramwajowe zostały znacznie uszkodzone.

Hajduki Wielkie w Świętochłowickiem. (Uznanie i nagroda). Dyrekcja kolei, w Katowicach wyraziła uznanie i przyznała nagrodę pieniężną starszemu asesorowi tut. stacji Janowi Szmatochowi za czułość i sumienność w obronie skarbu państwa przed możliwymi stratami w razie wypadku. (o)

Orzegów w Świętochłowickiem. (Ofiara pracy). Śmierć poniósł na kopalni „Gothard“ 18-letni robotnik kopalniany Kotucz. Zwłoki odstawiono do trupiarni.

Z Pszczyńskiego

Pszczyzna. (Ofiara pracy). Przed kilku dniami na kopalni „Wacława“ pod Nową Rudą (Śląsk Dolny) zdarzyło się wielkie nieszczęście; mianowicie gazy trujące zaczęły 7 górników. Pośród nieszczęśliwych znajduje się także syn generalnego dyrektora Naszego w Pszczynie, 24-letni asystent górniczy Nasse.

Gofawiec w Pszczyńskim. (Pożar). Dnia 6 bm. około godz. 14-ej wybuchł w lesie własności Thiele-Winklera pożar, który zniszczył około 20 mórg lasu. Pożar spowodowała niejaka Kondzikowa Zofia przez nieostrożność, która paliła na swem pastwisku stara

Giełda pieniężna i towarowa.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej w dniu 8 marca 1928 r.

Płacono: za dolara amerykańskiego 8,88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43,38 złotych; za 100 franków francuskich 34,99½ złotych; za 100 szylingów austriackich 125,19 złotych; za 100 koron czeskich 26,35 złotych; za 100 lirów włoskich 47,06 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171,23 złotych; za 100 guldenów holenderskich 357,90 zł.

* **Katowickie ceny ziemiopłodów** z dnia 9 marca 1928 r. Płacono za 100 kilogramów franko stacja wojewódzka w walucie złotowej: Pszenica 52—54. Żyto 44—46. Owies 40—42. Jęczmień 43—44. Makuch lniany 51—52. Makuch słonecznikowy 47—48. Osucie pszeniczne 30,50—33,00. Osucie rżane 30 do 31. Tendencja stała.

Warszawska giełda zbożowa w dniu 8 marca 1928 r.

Żyto kongresowe 41,50. Żyto kongresowe franko Warszawa 41,00. Pszenica poznańska franko Warszawa 56,00. Pszenica kongresowa franko Warszawa 57,00. Owies poznański 39,75. Owies kongresowy franko Warszawa 41,75. Ceny orientacyjne: Jęczmień kongresowy 42,50—43,00. Usposobienie spokojne, obroty dość słabsze.

trawa obok przyległego lasu, do którego ogień się przeniósł. Szkody narazie nieustalono.

Z Rybnickiego.

Rydułtowy w Rybnickiem. (Za sprzeniewierzenie). Badacz mięsa Fojcik stąd sprzeniewierzył 307 złotych, które miał odstawić do starostwa w Rybniku. W tych dniach odpowiadał za to przed sądem ławniczym w Rybniku, który skazał go na trzy tygodnie więzienia.

Wodzisław w Rybnickiem. (Linja autobusowa). Rybnik-Wodzisław-Racibórz (Rynek) jest bardzo ożywiona. Wobec tego przedsiębiorca p. Śliwa stąd uruchomi jeszcze jeden autobus i temsamem ulepszy komunikację na wspomnianej prze-strzeni.

Rydułtowy w Rybnickiem. (Za wyszynk napoiów alkoholowych bez koncesji) wydział karno-skarbowy w Katowicach skazał dnia 9 bm. Jana Nocona stąd na karę pieniężną w wysokości 100 zł. Ponadto ponosić będzie kosztą postępowania sądowego. (A. P.)

Z Tarnogórskiego.

Tarn. Góry. (Zarobili na przemyśle). Wóźnicy Józef Skosz, Jan i Antoni Chorzela stąd udali się do Lublińca furmanką, w której urządzili specjalne skrytki i tam załadowali 91 kg. wyrobów mosiężnych oraz 900 kg. obuwia. Nie mieli dużo szczęścia, gdyż przytrzymał ich powiadomiony przez konfidenta celnik, który skonfiskował przemycony towar pochodzenia niemieckiego i oddał sprawę do sądu. Oskarżeni na rozprawie sądowej tłumaczyli się, że zostali tylko przesłani przez pewną osobę po odbiór towaru i nie poczuwają się do winy. Sad skazał każdego z nich na karę pieniężną w wysokości 2459 zł. (A. P.)

Miasteczko w Tarnogórskim. (Z urzędu stanu cywilnego). Wojewoda śląski mianował rendanta kasy miejskiej p. Józefa Nitę zastępcą urzędnika stanu cywilnego na okręg Miasteczko.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Kradzież kieszonkowa). Dnia 6 marca rb. zgłosił policji niejaki Paweł Gąsior z Babienic, że podczas jarmarku skradziono mu 83 zł. Dochodzenia za sprawcą kradzieży w toku.

Z całej Polski.

Łódź. (Gospodarz żywcem pogrzebany). W Rudzie Pabjanickiej przy ulicy Południowej 8 wydarzył się tragiczny wypadek. Miejscowy gospodarz 38-letni Ryszard Agater kopał w podwórzu studnię. W chwili, gdy Agater stojąc w czeluści głębokiej 6 metrów, usuwał kamienie, obsunął się bok studni, a ziemia zasypała go całkowicie. Na ratunek pospieszyli sąsiedzi i zawezwany oddział straży ogniowej. Po dwuodzinnych wysiłkach Agatera wydobyto ze studni. Nieszczęśliwy nie dawał już znaku życia. Zawezwany lekarz stwierdził zgon Agatera wskutek uduszenia. Zwłoki tragicznie zmarłego gospodarza zabezpieczono na miejscu do czasu zejścia władz sadowo-lekarskich. Wypadek wywołał w całej okolicy przynębiające wrażenie.

Wieluń. (Straszny wybuch. — 15 ofiar). W Działoszynie pod Wieluniem wybuchł olbrzymi pożar wskutek eksplozji materiałów chemicznych, nagromadzonych w piwnicy znanego policji przemysłnika, Icka Klepera, który w chwili wkroczenia policji specjalnie podpalił nagromadzony materiał. Skutkiem pożaru troje dzieci Klepera poniosło śmierć w pomieniach, zaś 15 osób zostało ciężko poparzonych, w tem 3 funkcjonariuszy policji państwowej.

Wynik wyborów w Świętochłowicach w świetle cyfr.

Ażeby zrozumieć jaśniej i należycie ocenić wynik wyborów do sejmiku dnia 4. marca 1928 r. w Świętochłowicach, koniecznym jest porównać obecne liczby z liczbami z lat 1922 i 1926. Jak wiadomo wybory do sejmiku w 1922 r., które odbyły się wkrótce po objęciu Górnego Śląska przez władze polskie i kiedy to szczególnie Niemcy byli zupełnie zdezorientowani i nie wychodzili jeszcze na zdobyczą, pomiedzy ludnością polską, gospodarczo słabszą, to widzimy, że procent głosów niemieckich wynosił 36,43 zaś polskich 63,57 w czem 10,33 głosów komunistycznych. Wybory komunalne, które odbyły się u nas pod niesłychaną presją ze strony kapitalizmu niemieckiego i pod wrażeniem gospodarki naszych rządów przedmowych, wykazują szalony wzrost głosów niemieckich do 49,93 proc. oddanych głosów. A teraz przypatrzmy się liczbie osiągniętej w dniu 4. marca br. to jest po przeszło 1½ rocznych rządach Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego, a tu na Śląsku Pana Wojewody Dr. Grażyńskiego. O ecy procent głosów niemieckich spadł na 34,19 czyli o przeszło 2 proc. poniżej procentu osiągniętego w roku 1922. Jeszcze więcej uwi-doczni się ta różnica w stosunku do głosowania przy wyborach do rady gminnej, jeżeli byśmy chcieli wyliczyć ile obecnie na podstawie tych ostatnich wyborów powinno być radnych polskich a radnych niemieckich. Obecnie jest stosunek 12 na 12 to znaczy 12 radnych niemieckich 8 polskich i 4 komunistycznych. Jeżeliby się chciało widzieć radnych gminy odpowiadających obecnemu stanowi sił polskich do sił niemieckich, powinno zasiadać w radzie gminnej 8 niemieckich 11 polskich i 5 komunistycznych radnych a więc 8 do 16. Ze stanowiska polskiego osadzając sprawę wykazuje się, że uczęszcza i sumienna praca — oraz jak najdalej idące uświadomienie naszego ludu mogą osiągać rezultaty odpowiadające w przybliżeniu rzeczywistemu stosunkowi narodowościowemu tu na Śląsku. Natomiast patrząc na wyżej podane liczby ze stanowiska katolickiego, ubolewać należy nad silnem wzrastaniem liczby głosów komunistycznych. Podczas gdy procent tych wynosił w roku 1922 10,33 wzrósł w roku 1926 do 13,26 a przy ostatnich wyborach wzrósł nawet do 19,51 proc. Ostatnio podane cyfry powinny otworzyć oczy tym, którzy w 1-ym rzędzie na to są powołani, ażeby pracować nad ugruntowaniem w sercach naszego ludu zasady wiary naszej świętej. Więcej czasu poświęcić powinni szukaniu zbłąkanych owieczek zamiast uprawiać politykę i nie rozbić obozu polskiego tu na Śląsku.

Prawd z i c.

Teatr Polski w Katowicach

„Oficer Gwardji“ w Królewskiej Hucie.

W poniedziałek, dnia 12 bm. odegra Teatr Polski w hotelu Hr. Reden w Król. Hucie komedię w 3 aktach Fr. Molnara „Oficer Gwardji“. Bilety do nabycia w księgarni u p. Skowronkowej w Król. Hucie ul. Wolności.

„Madame Butterfly“

We wtorek, dnia 13 bm. przepiękna opera G. Pucciniego „Madame Butterfly“ z p. Laurą Kochańska, K. Wolską-Sobańska, H. Millerem, E. Narożnym, M. Martinim w partjach głównych. Dyryguje kierownik opery p. Milan Zuna.

Występ chóru dońskich Kozaków.

W środę, dnia 14 bm. o godz. 7,30 wieczór wystąpi w Teatrze Polskim światowej sławy chór dońskich Kozaków imieniem Atamana Płatowa. Chór dońskich Kozaków składający się z 35 osób pod dyktando M. Kostriukowa występował dotychczas we wszystkich stolicach Europy doznając wszędzie entuzjastycznego przyjęcia. Bilety należy wcześniej nabywać w kasie Teatru. Telefon 24,48.

Repertuar.

Sobota, dnia 10 bm. „Aida“ o godz. 7-ej wiecz.

Niedziela, dnia 11 bm. „Szpieg“ o godz. 3,30 po poł.

Niedziela, dnia 11 bm. „Wieszczka lalek“ o godz. 7,30 wieczór.

Wtorek, dnia 13 bm. „Madame Butterfly“.

Środa, dnia 14 bm. „Chór dońskich Kozaków“ wiecz. o godz. 7,30.

Do dzisiejszego numeru dołączamy piaty arkusz świetnej powieści Heleny Mnisek p. t.

TRELOWATA.

Nowi abonenci, którzy zaabonują nasze pismo od 1 marca, otrzymają początek powieści

bezpłatnie.

Prosimy naszych Czytelników, by tę wiadomość podali swoim znajomym i zachęcali ich do prenumerowania pisma.

Z całego świata.

Głos trwogi z za grobu o duszę dziecka.

Prasa francuska zajmuje się żywo sensacyjnym sporem prawnym. Dotyczy on opieki nad trzy letnią córeczką zmarłego przed dwoma laty śmiertelnie samobójczą wraz z żoną słynnego artysty filmowego Maksa Lindnera. Z pozostawionego przez artystę testamentu wynika, że całe zło swego nieszczęśliwego małżeństwa, które doprowadziły go do śmierci, przypisuje on religijnej obojętności swej żony. Wyrażając ostatnią swą wolę, pisze dosłownie: „Chcę, by moje dziecko było wychowywane przez moją matkę, która jest pobożną kobietą. Najdroższemu mojemu życzeniem jest, by moja córka wyrosła na uczciwą, szlachetną kobietę, na wierną katoliczkę, to znaczy, na taką, jaką nie była jej matka.”

Rodzicom Maksa Lindnera zakwestjonowała prawo opieki nad dzieckiem matka żony artysty, Amerykanka, która jest światową damą.

Pracowitość Mussoliniego.

Wielki zbawca Włoch dowiódł raz jeszcze, jak bardzo jest pracowity i energiczny. Jeszcze rok temu nie rozumiał ani słowa po angielsku, co mu bardzo przeszkadzało w politycznych rozmowach z Anglikami; musiał posługiwać się tłumaczem, którego sama obecność bardzo kępowała w rozmowach. Widząc się z jednym z dyplomatów angielskich przed rokiem, Mussolini usłyszał od niego zapowiedź, że nauczy się na rok przyszedł po włosku. Nie — powiedział premier włoski — to ja nauczę się angielskiego. Jakie było zdziwienie Anglika, kiedy teraz spotkał Mussoliniego i w bardzo ważnych rozmowach politycznych, jakie prowadzili, obywał się zupełnie bez tłumacza. W ciągu roku niespełna doskonale mówił po angielsku.

Fundacja Nobla.

Mało znane szczegóły, dotyczące sposobu administrowania fundacją Nobla, znajdujemy, z racji przyznania literackiej nagrody tegorecznej powieściopisarce włoskiej, Grażji Deledda, w prasie włoskiej. Otóż Nobel, umierając, wskazał 18 spadkobierców, z których 6 najbliższych krewnych uznało bez żadnych zastrzeżeń testament, zaś pozostałych 12, dalszych krewnych, wystąpiło przeciwko jego ważności. Gdyby doszło z tego powodu do procesu, testament byłby prawdopodobnie anulowany, bowiem według praw szwedzkich, spadkodawca obowiązany jest określać z całą ścisłością osoby spadkobierców, Nobel natomiast wskazał np. Akademię Nauk, Akademię sztuki, Instytut Karolinska w Sztokholmie, zaś na nagrodę Pokoju „Komitet 5 osób, którego wyborem zajmie się parlament norweski”. Ten właśnie ostatni, niedość ściśle wykazujący osoby spadkobierców punkt, wystarczyłby wedle brzmienia prawa szwedzkiego — do zniweczenia testamentu i piękną myśl testatora poszłaby w niwecz z względów formalnych. Po długich wreszcie, zakończonych w 1900 roku, pertraktacjach, doszło do porozumienia i Komitet administrujący fundacją, zaczął funkcjonować. Odrazu jednak stanął on wobec niemałych trudności: spadek po wielkim filantropie ulokowany był w 90 fabrykach dynamitu, założonych przezeń w różnych krajach. Kapitał, umieszczony w przedsiębiorstwach szwedzkich, sięga zaledwie 5 800 000 koron, oraz 100 000 koron w przedsiębiorstwach norweskich. W fabrykach niemieckich Nobel zainteresowany był w wysokości 6 000 000 koron, w francuskich 8 000 000, w Anglii w Szkocji 5 200 000 koron itd. Wobec niemożności zbierania corocznie w oznaczonej ściśle dacie dochodów z tylu różnych państw, rządzonych nadto różnymi przepisami prawnymi, trzeba było przedewszystkiem skapitalizować udziały, rezygnując z podnoszenia się ich wartości, byleby móc rozporządzać mniejszej stałym kapitałem i stałymi odsetkami od niego. Cały uzyskany tą drogą kapitał ulokowany został w szwedzkich obligacjach państwowych, na hipotekach wielkich banków szwedzkich, w obligacjach kolejowych, w obligacjach pierwszorzędných szwedzkich instytucji finansowych, w wielkim przemyśle szwedzkim, na hipotekach domów w Szwecji itp.

W ciągu 26 lat administrowania majątkiem pozostałym po Nebli, powiększył się on znacznie, mianowicie o prawie 10 000 000 koron szwedzkich. Obecnie wynosi on dokładnie 41 269 000 koron. Ponieważ przeciętne oprocentowanie sięga 4,8 proc. Komitet miał w tym roku do dyspozycji około 2 000 000 koron. Wszystkie 5 premii sięgają razem sumy 10 000 koron wydatki związane z administracją wynoszą 87 000 koron rocznie; nadto około 500 000 wypada płacić podatków; 200 000 koron przeznaczają Komitet na inne cele naukowe — w myśl testatora — w ten sposób pozostaje 400 000 do 500 000 koron, które służą na powiększenie rozmaitych fundacji noblowskich. Fundacje główne, owych 5 zasadniczych nagród, pozostają prawie niezmiennicze; dookoła nich wszakże utworzyły się drobniejsze, zawsze przeznaczone na cele naukowe i społeczne.

W związku z wywodami o administracji fundacji Nobla zaznaczamy, że z naszych rodaków 3 otrzymało nagrodę z fundacji Nobla: Sienkiewicz, Curie-Skłodowska i Reyment.

Program radiowy.

Niedziela 11 marca.

Katowice, fala 422 m.

10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej — 12.00 Sygnał czasu i komunikaty — 12.10 Koncert z Filharmonii warszawskiej — 14.00 Odczyt rolniczy — 14.30 Kazanie pasyjne z katedry w Katowicach — 15.15 Koncert popołudniowy z Filharmonii warszawskiej — 17.20 Rozmaitości — 19.10 Odczyt p. t. Światopoglądy (Wygłosi ks. prał. Kapica z Tych) — 19.35 Odczyt: Liryka polska po roku 1863 — 20.00 Bery i bajki śląskie (wygłosi prof. St. Ligoń) — 20.30 Koncert wieczorny poświęcony muzyce belgijskiej — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.30 Koncert z kawiarni „Atlantic” — 23.00 do 2.00 Komunikaty wyborcze Pat.

Warszawa, fala 1.111 m.

10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej — 12.00 Sygnał czasu i komunikaty — 12.10 Transmisja z Filharmonii (Koncert symfoniczny) — 14.00 do 15.00 Odczyty dla rolników — 15.00 Komunikaty — 15.15 Transmisja z Filharmonii (Recital wiolonczelowy) — 17.20 Rozmaitości — 19.10 do 20.25 Odczyty — 20.30 Koncert poświęcony muzyce belgijskiej — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.30 Muzyka taneczna — 23.00 do 2.00 komunikaty wyborcze Pat.

Kraków, fala 566 m.

10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej — 12.00 Transmisja sygnału czasu, hejnału z wieży Mariackiej i komunikatów — 12.10 Transmisja z Filharmonii warszawskiej — 14.00 i 14.25 Pogadanki dla rolników — 15.00 Komunikat meteorologiczny — 15.15 Transmisja koncertu z Filharmonii warszawskiej — 17.20 Rozmaitości — 19.10 Odczyt 20.00 Transmisja hejnału z wieży Mariackiej i komunikat sportowy — 20.30 Koncert — 22.00 Komunikaty — 22.30 Muzyka taneczna — 23.30 do 2.00 Komunikaty wyborcze Pat.

Poznań, fala 344.8 m.

10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry — 12.00 i 12.25 Odczyty dla rolników — 15.00 Transmisja nabożeństwa pasyjnego z katedry — 15.15 Transmisja koncertu z Filharmonii warszawskiej — 17.50 Audycja dla dzieci — 18.30 Audycja dla żołnierzy 18.50 Rzeczy ciekawe — 19.10 do 20.25 Odczyty — 20.30 Koncert wieczorny — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.30 Muzyka taneczna — 23.00 Komunikaty wyborcze Pat.

Wrocław, fala 322.6 m.

Gliwice, fala 250 m.

12.00 Koncert południowy — 13.40 Zagadki — 13.50 Pogadanka ogrodnicza — 14.00 Filatelistyka — 14.25 Szachy — 15.30 Bajki — 16.00 Koncert pieśni — 17.20 Odczyt podróżniczy — 18.00 Muzyka lekka — 19.00 Biuletyn meteorologiczny — 20.15 Wieczór belgijski — 22.30 Muzyka taneczna.

Berlin, fala 483.9 m.

11.30 Muzyka lekka — 14.30 Program dla rolnika 15.30 Program dla dzieci — 16.30 Koncert orkiestry 19.30 i 20.00 Odczyty — 20.30 Wieczór belgijski — 22.30 Muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 217.2 m.

10.30 Koncert wiedeńskiej orkiestry symfonicznej — 12.30 Recital organowy — 15.45 Koncert popołudniowy — 17.30 Odczyt podróżniczy — 18.15 Recytacje i śpiew — 19.15 Wieczór kameralny — 20.15 Farsa ze śpiewami.

Poniedziałek 12 marca.

Katowice, fala 422 m.

Począwszy od 10.00 do 23.00 co pół, odnośnie co godzinę komunikaty wyborcze PAT. — 11.50 Sygnał czasu i komunikat lotniczo-meteorologiczny — 16.40 Odczyt: Jak powstały Tatry — 17.10 Wykład języka polskiego (kurs niższy) — 17.40 Program dla najmłodszych — 19.10 Odczyt — 19.40 Rozmaitości — 20.00 Odczyt — 20.40 Koncert wieczorny — 22.30 Sygnał czasu i komunikaty, następnie od 22.30 do 2.00 komunikaty wyborcze PAT.

Warszawa, fala 1.111 m.

Począwszy od 10.00 do 23.00 co pół, odnośnie co godzinę komunikaty wyborcze PAT. — 11.50 Sygnał czasu i komunikaty — 15.10 Komunikat meteorologiczny i gospodarczy — 16.40 i 17.10 Odczyty — 17.40 Program dla dzieci — 19.10 Komunikat rolniczy — 19.40 Rozmaitości — 20.00 Odczyt 20.40 Koncert wieczorny — 22.10 Sygnał czasu i komunikaty. Następnie od 22.30 do 2.00 komunikaty wyborcze PAT.

Kraków, fala 566 m.

Począwszy od 10.00 do 23.00 co pół, odnośnie co godzinę komunikaty wyborcze PAT. — 11.50 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej i komunikat lotniczo-meteorologiczny — 15.10 Komunikat meteorologiczny i gospodarczy — 16.40 i 17.10 Odczyty 17.40 Transmisja z Warszawy programu dla dzieci 19.10 Komunikat rolniczy — 19.40 Rozmaitości — 20.00 Odczyt — 20.40 Transmisja koncertu z Warszawy — 22.10 Sygnał czasu i komunikaty. Następnie od 22.30 do 2.00 Komunikaty wyborcze PAT.

Wrocław, fala 322.6 m.

Gliwice, fala 250 m.

16.00 Muzyka lekka — 17.30 Odczyt gospodarczy 18.00 Program dla rodziców — 18.50 Odczyt sportowy — 19.05 Odczyt prawniczy — 20.10 Koncert tercetu żeńskiego — 21.00 Recytacje.

Berlin, fala 483.9 m.

15.30 Program dla pań — 16.00 Pogadanka techniczna — 17.00 Recital na altówce — 18.30 do 19.55 Odczyty i wykłady — 20.30 Koncert orkiestry wojskowej — 22.30 Muzyka operetkowa.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik” spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

Administracja dóbr

Dwór-Wyry

poszukuje

dziennej starszej dziewczyny lub wdowy

na stałą posadę do karmienia nierogacizny (świn jako też drobiu domowego).

Osobiste zgłoszenia do Administracji Dóbr.

Pilnie! Do 15 marca.

Na rowery do zastanę podwyższone o 72 %. Kto chce tego oszczędzić, ten niech natychmiast kupi. Nowe rowery na gumach niemieckich można kupić najtaniej tylko w składzie rowerów i instrumentów muzycznych pod firmą

D. Smaczny, Król. Huta, ul. 3 Maja 10.

Ogłoszenia

każdego rodzaju przyniosą zawsze pożądany skutek, jeżeli je nadajecie w gazecie, która nie tylko w obwodzie przemysłowym, lecz także i poza granicą tegoż obwodu jest mocno rozpowszechniona. A zatem ogłaszanie w naszej gazecie przyniesie wam wiele korzyści.

1. Ładny, duży i praktyczny format
2. Przyjemny, trwały, odświeżający aromat
3. Obfite w tłuszcz, czyste i łagodne
4. Gęsta, miękka pianą
5. Nadzwyczajna siła czyszczenia
6. Największa wydajność, oszczędność i tanieść

TO SĄ DUŻE ZALETY

C-Z-W

MYDŁA z LWAMI

16-ta Loteria Państwowa

5-ta klasa — 1-szy dzień.

15 000 zł. nr. 97018.
5 000 zł. nry: 35 102841 118334.
3 000 zł. nry: 62703 89609 124343.
2 000 zł. nry: 13436 18810 21318 64965 83599 87412
89022 98209 99337. 104194.
1 000 zł. nry: 1848 17276 34177 34227 34818 36438
36622 40100 41350 50774 53355 54891 60671 65085 78030
88187 103953.
600 zł. nry: 5790 9140 23770 38933 40005 47742 56212
61861 63228 68654 75821 106957 108435 113961 124662
126555 129896.
500 zł. nry: 10141 12307 29489 37447 50292 50586
51802 53285 53576 54362 58911 63329 64539 68387 70379
90110 90340 107184 112681.

CZASOPISMA.

Moda kobieca w „Przeglądzie Kobięcym”.

Ukazał się nr. 3 (marcowy) „Przeglądu Kobięcym”, poświęcony całkowicie sezonowi wiosennemu.

Ze względu na ważność momentu, jakim dla każdej kobiety jest zmiana sezonu, redakcja wydała wspomniany numer w podwójnej objętości, nie podwyższając przytem jego ceny.

Na treść numeru składa się przede wszystkim nie notowana dotychczas w naszych fachowych periodykach ilość modeli: sukien, kostiumów, palet, płaszczów jedwabnych, kostiumów sportowych, ubrań dziecięcych, bielizny damskiej i dziecięcej, sukienek gospodarskich, piżam, peniuarów itd. itd.

Należy podkreślić, iż wartość modelowa kreacji „Przeglądu Kobięcym” jest naprawdę pierwszorzędna:

wszystkie modele są istotnie nowe i, co jest niemiernie ważne — oryginalnie paryskie.

Uzupełnieniem omawianego numeru jest barwny i bogaty dział literacko-illustracyjny, poruszający cały szereg ciekawych aktualnych z życia kobiecego.

Działy: higieny, zdrowia i kultury ciała, życie praktyczne itd. itd. zamykają ten ze wszech miar ciekawy zeszyt, który ze względu na dostępną jego cenę, dotrże napewno do dziesiątków tysięcy rąk naszych pań.

Prenumerata „Przeglądu Kobięcym” wynosi rocznie 24,00 zł., półrocznie 12,50 zł., kwartalnie 6,50 zł.

Adres redakcji i administracji wydawnictwa: Warszawa, Długa 45 — Konto PKO. 1715.

„Przegląd Kobięcym” można prenumerować we wszystkich urzędach pocztowych Rzeczypospolitej Polskiej i księgarniach.

Śląski Urząd Wojewódzki
w Katowicach.

L. K. 19/3.

Publiczny przetarg ofertowy

na dostawę konstrukcji żelaznych wraz z ustawieniem na miejscu dwóch mostów kolejowych o św. 38 m. w km. 7,0 84 i 8,6 linii kolejowej **Ustroń - Wista - Głębcze**.

Oferty z dołączonym dowodem złożenia w Główniej Kasie Skarbowej w Katowicach wadium w wysokości 5 % oferowanych kosztów budowy, należy wnieść na sporządzonych w tym celu formularzach najdalej do dnia 20 marca 1928, godziny 10 tej do Wydziału Komunikacji (Oddz. Kolejowy) Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, poczem nastąpi otwarcie ofert.

Szczegółowe plany, warunki budowy, przetargu i przepisy o ofertach przeglądać można w godzinach urzędowych w Oddziale Kolejowym Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Zupełny i autentyczny tekst niniejszego ogłoszenia znajduje się w „Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego” Nr. 8.

Za Wojewodę:

(—) Dr. Banaszkiewicz
Naczelnik Wydziału.

L. RP.: I. 1/3.

Śląski Urząd Wojewódzki rozpisuje niniejszem ofertowy pisemny

Przetarg publiczny

na dostawę 6,800 m³ siatek drucianych do budowy regulacyjnych na rzece Wiśle pod Dziedzicami i Goczałkowicami.

Oferty wraz z ogólnymi i szczegółowymi warunkami, które będą stanowiły integralną część umowy, podpisane przez oferentów, należy wnieść do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego Wydział R. P. w Katowicach w opieczetowanych i zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na dostawę siatek drucianych na dzień 24 marca 1928 r.” do dnia 24 marca 1928 r. godz. 10-ej przed południem, w którym to dniu i godzinie nastąpi ich otwarcie przez komisję przetargową.

Przy otwarciu ofert mogą być obecni oferenci lub upoważnieni ich zastępcy.

Data wpływu oferty do dziennika podawczego będzie podstawą do oceny, czy ofertę wniesiono w przepisany terminie.

Przyjęcie oferty przy przetargu nie pociąga za sobą żadnych zobowiązań dla Skarbu Śląskiego aż do chwili podpisania umowy. Śląski Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo wolnego wyboru oferenta i prawo unieważnienia przetargu w całości, lub częściowo bez podania powodów.

Oferent, któremu przydzielili się dostawę siatek, a który odmówi podpisania umowy w terminie później oznaczonym, traci złożone wadium na rzecz Skarbu Śląskiego.

Do ofert należy dołączyć poświadczenie Kasy Skarbowej o wpłaceniu wadium w wysokości 5 proc. oferowanej kwoty lub list gwarancyjny jednego z banków wymienionych w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 10. października 1927 r. L. DOP. 5284/III.

Warunki przetargu można nabywać w godz. od 8-ej do 15-ej w kancelarii Wydziału R. P. za opłatą 5.— zł.

Oferty wniesione po oznaczonym terminie, uzupełniane lub poprawiane, bez wadów, bez dołączenia podpisanych warunków ogólnych i szczegółowych, będą bezwzględnie odrzucone.

Za Wojewodę:

inż. Zawadowski m. p.

Naczelnik Wydziału Robót Publicznych.

L. RP.: I. 1053/8.

Śląski Urząd Wojewódzki rozpisuje ofertowy pisemny

Przetarg publiczny

na dostawę materiałów faszynowych do budowy regulacyjnych na rok budżet. 1928/29.

Termin wnoszenia podań upływa z dniem 24 marca 1928 r. godz. 10-tej.

Do ofert należy dołączyć wadium wartości 7.500 zł.

Bliższe szczegóły podane są w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego Nr. 9.

Za Wojewodę:

inż. Zawadowski m. p.

Naczelnik Wydziału Robót Publicznych.

Cierpienia chroniczne

spowodowane złymi składnikami krwi, następnie choroby żołądka, kiszek, wątroby, serca, nerwów, podagry, reumatyczne, krwi, skóry, pęcherza. Chorzy wyleczą się w wielu wypadkach przez moją biologiczno-dietetyczną kurację w bardzo krótkim czasie.

Wiele pism dziękczynnych.

Należy przynieść ze sobą mocznik poranny.

J. Sedlaczek, Katowice

ul. Sokolska 10 (dawniej Karlstr.).

Godziny przyjęć od 9—12 i od 4—6.

W niedzielę tylko od 9—12.

Jest do odstąpienia patent

względnie licencja z patentu polskiego firmy Maschinenfabrik Augsburg-Nürnberg A. G.

Nr. 2844

na „Dwusuwowy silnik spalinowy”

Zastępcy:

Czempiński i Skrzypkowski

Rzecznicy patentowi

Warszawa, ul. Krucza 43.

NASIONA

drzewka owocowe, róże, cebulki kwiatowe

w najlepsz. gatunkach poleca

Ogrodnictwo Gartmann

skład nasion

Poznań, Wielkie Garbary 21 Tel. 26—15

Cennik ilustrowany bezpłatnie.

MEBLE!!

łóżadłki, sypialki, pokoje męskie,

kuchnie i meble pojedyncze

dostarcza za gotówkę i na raty

po cenach bardzo niskich

R. Penkala, Skład Mebli

Mysłowice, Rynek nr. 17.

Mąż Pani się męczy

każdego dnia i każdej godziny troszcząc się o utrzymanie swej rodziny. Środki Szan. Pani na utrzymanie domu stanowią zatem część jego sił twórczych i jego nerwów. Dlatego też Szan. Pani ponosi odpowiedzialność za najoszczędniejsze obchodzenie się z tym ciężko zapracowanym groszem. Kupując tylko wspaniałe, subtelnie perfumowane mydło „Kołłontay z pralką”, otrzymuje Szan. Pani rzeczywiście i zawsze pełną równowartość za ciężko zapracowany grosz męża, bez potrzeby opłacania bezwartościowego opakowania, marki, etc. Umiejętnie zakupywać nie jest rzeczą łatwą — lecz zakup mydła „Kołłontay” zawsze popłaca.

Mydło

KOŁŁONTAY

Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927. Jedyny wytwórca: Eryk A. Kołłontay, Fabryka chemiczna Katowice — Brynów.

Baterie anodowe

do lamp dwusiatkowych

do lamp kieszonkowych

NOWOŚĆ

ZOLACIE WEWNĘTRZNE PRAW ZASTRZ.

BAIRA

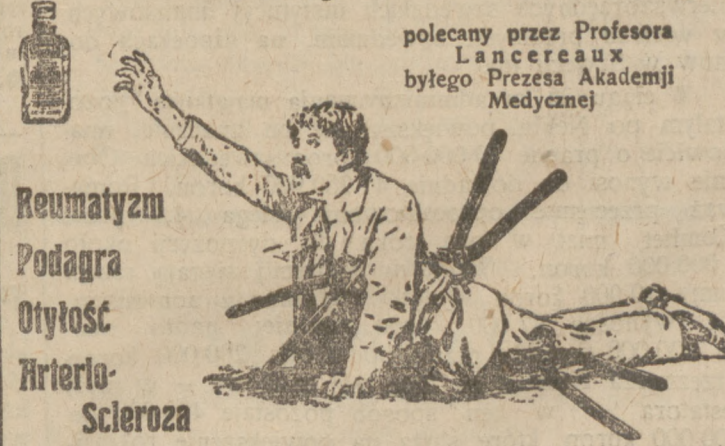
POZNAN

FABRYKA ELEMENTÓW I BATERII

TELEF. 1082

PATRONA JACOWSKIEGO 57.

Ofiary kwasu moczowego

Zatruty kwasem moczowym, torturowany bólami, może być uratowany tylko przez

URODONAL

Ponieważ URODONAL rozpuszcza kwas moczowy

Generalna Reprezentacja: Warszawa, Fredry 4, Telefon 73-55.

Prawdziwy URODONAL tylko z polską i francuską etykietą.

Rozpowszedniajcie naszą gazetę!